Мов чайка, що заблукала, виблискував посеред моря самотній острівець. Здалеку він здавався пустельним, але там ще жило кілька рибальських сімей. Інші давно переїхали в місто. Хлопчаки з острова те місто не могли собі й уявити; натомість острів для них — країна справжніх чудес. Хто не чув, що в затоці Фігових дерев мешкають закам'янілі карлики, а в Голубій печері — морська русалка? Хто її побачить, той або казково розбагатіє, або осліпне й піде світом з торбою. Може, тому й немає сміливців, які б наважилися увійти в печеру? А може, русалка навмисне ховається від людей?

Голуба печера видовбана в кам'яній стіні посеред острова. Її дно — морська блакить, що перетворює стелю й стіни, обсипані сталактитами, мов кришталем, у суцільне голубе сяйво. Тому, хто випадково в неї потрапить, здається, що перебуває він у голубій невагомості чи снить. Але дуже мало хто побував там, бо печера наче ковтає занадто цікавих, затягуючи їхні човни на дно.

Дітлахи з острова хотіли дістатися до печери вплав, але й найхоробріші з них поверталися з півдороги. Тому й немає тих, хто міг би описати срібну русалчину косу й срібне обличчя, у яке несила дивитись. А може, їх ніколи й не буде, бо відтоді, як один з хлопчаків не повернувся з печери, запливати туди суворо заборонено.

Напевне відомо лише одне: є Голуба печера, а в ній живе русалка, яка найхоробрішим дарує казкове багатство й вічну молодість, а її вісники — три метелики. Один — золотий, другий — рожевий і третій — голубий. Всі три мають на крильцях русалчин знак. Якщо рибалки їх побачать, то напевки, що русалчині метелики дуже рідко з'являються. Зате час, коли вони випурхнуть, то вже свято для усіх.

З радісними вигуками зустрічають рибалки метеликів, діти простягають до них руки, а вони тріпотять крильцями, наче то найблискучіші квіточки приблукали хтозна-звідки.

Щоліта дітлахи з нетерпінням чекають, коли з'являться метелики-вітрильники, але з року в рік меншає дітей на острові. Того літа, коли русалчині вісники з'явилися на острові, у селі залишилося тільки три хлопчаки. Літо було дуже жарке. Морська гладінь тремтіла від спеки, а на ній самотньо виблискував білий острів з надвечірніми піснями рибалок і невеличкими кам'яними будиночками. Так було доти, поки про острів дізналися люди з міста.

— Тут найкращі пляжі! — сказали одні.

— Тут найсолодше спиться! — додали другі.

— Тут найліпше гойдатися на хвилях! — вигукнули треті, й на острові з'явилися намети, моторні човни, гам і чад. Не встигли рибалки зрозуміти що й до чого, як міська саранча заполонила всі затоки, поїла сир, оливи, рибу, обскубала смокви й ожину і на зв'язаних білих дошках, з допомогою вітрила, осідлала хвилі. Здавалося, ніби велетенські білі метелики ковзають по гладенькій поверхні води.

Хлопчаки з острова здивовано стежили за керманичами на вітрильниках, допомогали їм напнути або скласти вітрило, витягти блискучі білі дошки на берег. Зрештою, керманичі були такі самі підлітки, як і вони. З радістю показували остров'яни міським ровесникам місця, де можна впіймати рака чи устрицю, водили їх у своє просте житло, приносили їм сир і житній хліб. Однак хлопчаки з міста ніколи не запрошували малих остров'ян до своїх наметів, не дозволяли їм стати на блискучі білі дошки й погойдатися на хвилях. З часом хлопчаки з острова збагнули негостинність чужинців і перестали запрошувати їх додому, а цілими днями, переховуючись за скелями, пильно стежили, як ті ковзають на білих дошках по хвилях. Тепер їх ніщо не веселило: ні впіймані раки, ні стрибки з високого стрімчака в море...

— Що коїться з трьома нашими синами? — затурбувалися батьки.— Хто їх образив? Чому вони такі сумні?

Ніхто не міг нічим зарадити біді малих остров'ян. Бо хто ж міг покатати їх на хвилях? Але одного дня з'явилися на острові русалчині метелики: один — золотий, другий — рожевий, а третій — голубий. На їхніх крильцях добре було видно русалчин знак.

На острові відразу стало тихо й святково. Затамувавши подих, дивилися услід русалчиним вісникам рибалки. Поглядами, сповненими щастя і надій, стежили за ними троє хлопчаків з острова. Проте чужинці з міста гуртом кинулися навздогін за метеликами.

— Не смійте чіпати їх! — в один голос вигукнули малі остров'яни.— То наші метелики!

Але гурт підлітків з міста був більший і не зважав на застороги.

— А нехай і ваші! — сміялися вони.— Ось зараз ми повідриваємо їм крила, і що ви нам зробите?! — прибульці погналися за метеликами, але й три хлопчаки з острова не відставали від них.

Війна між хлопчаками з острова і міськими прибульцями за русалчиних метеликів тривала цілий день. Остров'яни були в синцях і гулях, а все ж чужинці не впіймали жодного метелика. А коли на острові упали сутінки, русалчині вісники зникли.

— Полетіли в Русалчину печеру на спочинок! — говорили дітям матері. А троє їхніх оборонців одразу ж міцно заснули. Назавтра метелики знову прилетіли й війна продовжилася. Так тривало цілих три дні. Лише на четвертий хлопчаки з міста відступили. Наче величезні метелики, застріпотіли на вітрі їхні вітрила, а в малих остров'ян ураз посумнішали обличчя. Що вони тільки не дали б, аби вільно, мов птахи, полетіти по хвилях! Але вони добре знали, що батьки ніколи не зможуть купити їм вітрила, й мовчки розійшлися по домівках.

Увесь наступний день троє малих остров'ян спостерігали з прибережних скель за вітрильниками, які летіли по хвилях, немов чайки. Жоден з них і не завважив, що поруч з'явилися русалчині метелики.

— Спасибі вам за все! — прошепотів золотокрилий на вухо одному з хлопчаків.

Той здивовано повернув голову. Чи не причулося йому? Мабуть, він таки задрімав? Хто коли чув, щоб метелики говорили?

Але рожевий повторив слова золотого, а голубий згідливо кивнув голівкою. Хлопчаки ще не прийшли до тями, як золотий сказав:

— Послала нас морська русалка, щоб ми були вам за вітрильників. Нумо, не баріться!

Хлопчаки мовчки перезирнулися. Потім найстарший набрався сміливості й мовив:

— Як можна на вас ковзати по хвилях? Адже ви зовсім крихітні!

— Крихітні! — з усмішкою повторив рожевий.— Дивися краще! — Метелик злетів угору й відразу став рости, витягуватися, аж поки його тільце перетворилося у гладеньку білу дошку, а крила — у вітрило дивовижного кольору.

— Ну, стрибай, чого чекаєш? — Метелик засміявся, а хлопчак, зажмуривши очі, стрибнув. Поруч на голубому і золотому вітрильникам він побачив своїх братів. Й ось усі втрьох заковзали вони по хвилях, мов чайки. Батьки з гордістю проводжали їх поглядами, а хлопчаки з міста заздрісно розпитували, де це малі остров'яни добули такі вітрила?

— Де ж це вони розстаралися? — запитували прибульці один в одного, але жоден нічого не знав. Всі лише показували на русалчин знак, що виблискував на вітрилах.

Хлопчаки з острова стрімко носилися по хвилях і вийшли на берег аж тоді, коли сонце опустилося в море. Вітрильники вони залишили на мілині.

— Не обертайтеся! — почули хлопчаки чийсь голос.— Якщо хтось обернеться, то більше жоден з вас не побачить свого метелика.

Піднімаючись на скелястий берег, малі остров'яни дивилися тільки перед собою, але на горі найменший все ж не втерпів:

— Погляньте, наші вітрильники справді мов метелики! — вигукнув він. А коли його товариші озирнулися, то вже не побачили ні вітрильників, ні метеликів.

Даремно вони їх потім шукали. А по якімсь часі вітер приніс звістку: метелики повернуться, треба лише терпляче чекати їх...